

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

ÄKPN11, Ämneslärarprofessionen i samhälle och skola, 30 högskolepoäng

The Subject Teacher Profession in Society and School, 30 credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2023-06-08 (U 2023/457) och senast reviderad 2026-05-06 av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna (U 2026/211). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2026-06-01 och gäller från och med vårterminen 2027.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) vid Lunds universitet. Kursen omfattar första terminen av sammanlagt tre terminer.

Undervisningsspråk: Svenska och Engelska

Huvudområde Fördjupning

- A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska studenten

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för huvuddragen i läraryrkets och skolväsendets historia med fokus på de viktigaste organisatoriska och idémässiga förändringarna (1),
- kunna förklara hur skolan och lärararbetet regleras, styrs och organiseras på olika nivåer (2),
- kunna redogöra för och kritiskt granska teorier om barns, ungdomars och vuxnas utveckling och lärande (3),

- kunna redogöra för centrala läroplansteoretiska begrepp samt didaktiska frågeställningar med relevans för lärares undervisningsuppdrag (4),
- kunna redogöra för och diskutera relevanta styrdokument och didaktiska tillämpningar (5),
- kunna resonera om egen undervisning med stöd i relevanta styrdokument (6),
- med stöd av handledaren planera, genomföra och utvärdera undervisning för enstaka lektionspass (7),
- kunna beskriva yrkesrollen med hänsyn tagen till den verksamhet där studenten befinner sig och aktuella relationer med elever och kollegor (8),
- kunna beskriva, förklara och analytiskt förhålla sig till socialt samspel, grupprocesser, ledarskap och konflikter i skolan (9),
- visa kännedom om den växande människans livsvillkor, behov, utveckling och lärande utifrån begreppen klass, genus och etnicitet (10),

Färdighet och förmåga

- under kursens undervisning visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande i förhållande till samhälleliga, historiska och organisatoriska villkor för lärares arbete (11),
- under kursens undervisning visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande i förhållande till lärande och undervisning (12),
- kunna planera och utveckla undervisning individuellt och gemensamt (13),
- kunna använda ämneskunskaper i praktiskt lärararbete (14),
- i samarbete med handledare planera och genomföra ämnesrelevant och kunskapsutvecklande undervisning (15),
- kunna språkligt kommunicera och interagera med eleverna (16),
- fungera som ledare i klassrummet (17),
- med respekt och lyhördhet kunna interagera med eleverna (18),
- med hjälp av olika teoretiska perspektiv kunna identifiera och analysera olika former av kränkningar och konfliktsituationer (19)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera demokratiska processer i skolans utvecklingshistoria (20),
- kunna reflektera över och kritiskt förhålla sig till skolan som institution och lärarens uppdrag (21),
- utifrån egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kunna värdera och reflektera över lärares val av innehåll och arbetssätt i samband med undervisning (22),
- kunna förhålla sig kritiskt till utbildningsvetenskapliga teorier och deras tillämpbarhet i ämneslärares arbete (23),
- med utgångspunkt i den svenska skolans värdegrund kunna diskutera hur värderingar och normer påverkar undervisning och bemötande av elever (24),
- kunna beskriva, värdera och kritiskt förhålla sig till olika didaktiska strategier inklusive användning av digitala resurser i verksamheten (25),

- kunna redogöra för och kritiskt granska teorier om relationen mellan elevers sociala bakgrund, skolgång och skolprestationer (26),
- kunna problematisera olika elevers förhållningssätt till skolan i relation till deras sociala sammanhang och bakgrund, (27)
- kunna reflektera över och analysera hur det egna förhållningssättet, de egna värderingarna och normerna påverkar undervisningen och bemötandet av elever (28).

Kursens innehåll

Kursen är indelad i fyra delkurser.

Delkurs 1. Samhälleliga, historiska och organisatoriska villkor för lärares arbete (7,5 hp)

I delkursen anläggs ett utbildningshistoriskt och professionsteoretiskt perspektiv på de obligatoriska och frivilliga skolformerna samt ämnesläraryrket i förhållande till den politiska, ekonomiska och sociala verklighet de ingår i.

Delkurs 2. Lärande och undervisning (7,5 hp)

I delkursen introduceras teorier om utveckling och lärande som kunskapsbas för att förstå och förklara ungdomars och vuxnas förutsättningar för lärande. Utifrån denna kunskapsbas utvecklar studenterna professionella kunskaper och färdigheter att tillämpa i undervisning.

Delkurs 3. VFU 1 (7,5 hp)

Kursen består av fem veckors verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med handledning i yrkesrollen.

Delkurs 4. Ledarskap i klassrummet (7,5 hp)

Studenterna medvetandegörs om betydelsen av att utveckla ett pedagogiskt ledarskap som bidrar till lärande både för individer och grupper. En del av detta ledarskap handlar om att uppmärksamma och utveckla sociala relationer som är av vikt för undervisning och lärande, samt att förstå hur elevers livsvillkor, behov, utveckling och lärande formas i relation till klass, genus och etnicitet. Delkursen fokuserar därför på teorier om ledarskap, gruppdynamik, roller och kommunikation, och behandlar även hur elevers förhållningssätt till skolan kan förstås och problematiseras i relation till deras sociala sammanhang och bakgrund.

Kursens genomförande

För delkurs 1, 2 och 4 bedrivs undervisningen i form av föreläsningar, 2-5 obligatoriska seminarier och annat studiearbete både individuellt och i grupp.

I delkurs 3, verksamhetsförlagd utbildning (VFU), får studenten av handledare vägledning i den kommande yrkesrollen. Studenten följer handledarens dagliga arbete, planerar och genomför undervisning och agerar i övrigt som ledare i olika situationer. Stor vikt läggs vid studentens förmåga att i dialog med handledare och elever utveckla en professionell lärarroll. Av vikt är också studentens förmåga att i dialog med handledare utveckla ett didaktiskt förhållningssätt till undervisningen och ämnet. Om möjligt bör studenten delta i föräldramöte, utvecklingsamtal, på planeringsdagar samt ha samtal med rektor eller motsvarande om organisation, budget, utveckling och ledning av skolan.

Kursens examination

Delkurserna examineras enligt följande:

Delkurs 1: Samhälleliga och organisatoriska villkor för lärares arbete (7,5 hp). Individuell skriftlig uppgift examinerar lärandemål 1, 2, 11, 20 och 21.

Delkurs 2: Lärande och undervisning (7,5 hp). Individuell skriftlig uppgift examinerar lärandemål 3, 4, 5, 12, 13, 22 och 23.

Delkurs 3: VFU 1 (7,5 hp). Kursen examineras genom ett VFU-besök, dvs. lektionsbesök följt av trepartssamtal (reflekerande samtal mellan student, handledare och VFU-lärare), samt VFU-rapport. VFU-besök görs av lärosätets VFU-lärare. I trepartssamtalet och VFU-rapporten framkommer handledarens omdöme som blir en del av bedömningsunderlaget. Om studenten inte godkänns under ordinarie VFU-period ges möjlighet till ännu en VFU-period i samma kurs. Om studenten inte godkänns efter två perioder erbjuds ej fler möjligheter. Examinerar lärandemål 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 24 och 25.

Delkurs 4: Ledarskap i klassrummet (7,5 hp). Individuell skriftlig uppgift examinerar lärandemål 9, 10, 19, 26, 27 och 28.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd. För att erhålla betyget Godkänd krävs att studenten fullgjort samtliga i kursen förekommande obligatoriska moment och examinationsuppgifter med godkänt resultat. För betyget Väl godkänd på kursen krävs utöver detta Väl godkänd på tre av kursens fyra delkurser.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt den särskilda behörighet som krävs för antagning till Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU).

Övrigt

- Kursen ges av Institutionen för utbildningsvetenskap, Lunds universitet.
- Kursen ersätter ÄKPN01.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- Delkursernas namn på engelska:
  1. Societal and Organisational Aspects of the Teaching Profession (7,5 hp)
  2. Development and Teaching (7,5 hp)
  3. School Placement (7,5 hp)
  4. Leadership in the Classroom (7,5 hp)